

Programma “Groene Zorg – Soins Verts”

Herstel van langdurige burn-out via activiteiten op de boerderij

4/11/2025

▲ Mentale gezondheid onder druk

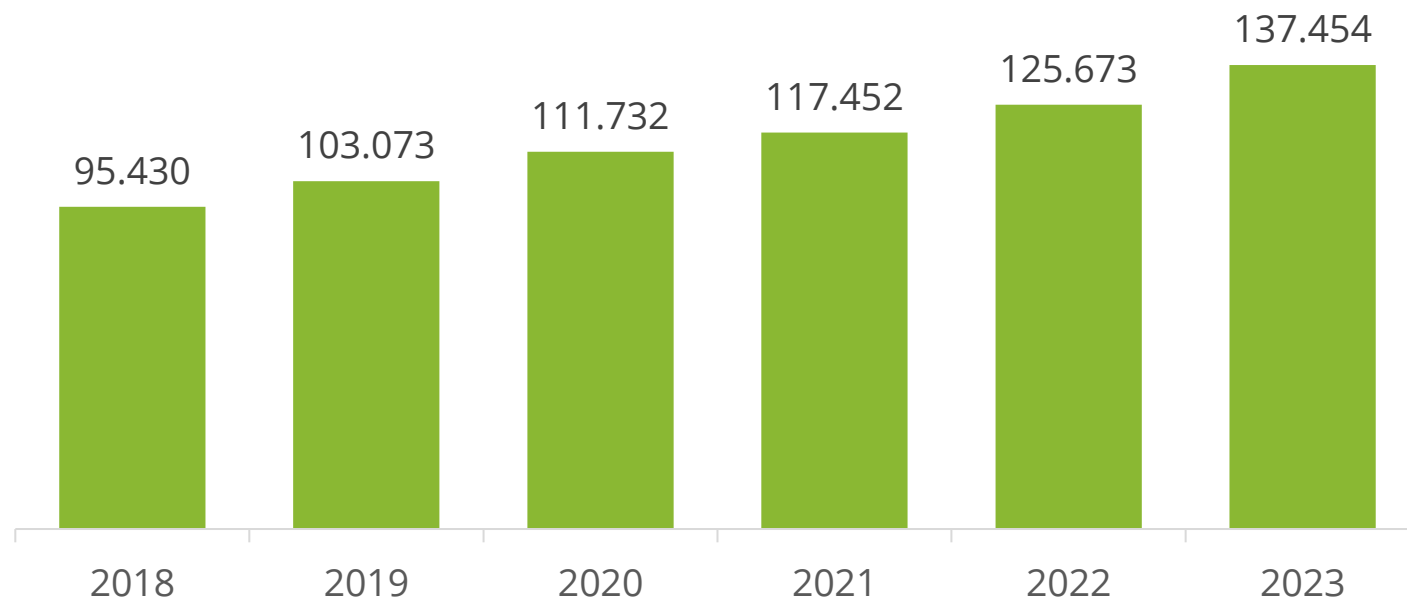
4 op 10 zorgverleners voelen zich mentaal of fysiek uitgeput.

(Sciensano, 2025)

Totale kost voor de samenleving:
meer dan 2 miljard euro in 2023.

(RIZIV)

Belgen thuis met burn-out of depressie
Langer dan 1 jaar arbeidsongeschikt

Bron: RIZIV

▲ Oplossingen die bestaan, maar steun missen

In heel België zetten **sociale landbouwprojecten** het herstel van mensen centraal door opnieuw contact te maken met de natuur.

Maar deze initiatieven hebben het moeilijk om **structurele financiering** te vinden en hun werking op lange termijn te garanderen.

De ondersteuning **verschilt sterk per regio**, en veel projecten blijven afhankelijk van vrijwilligers en tijdelijke middelen.

▲ Van zorg naar **groene zorg**

“**Vis medicatrix naturae**” – de genezende kracht van de natuur

Doorheen de geschiedenis was de natuur altijd al een **bron van herstel**. Van kloostertuinen tot sanatoria in de bergen: overal vond men rust, structuur en genezing in het contact met het levende.

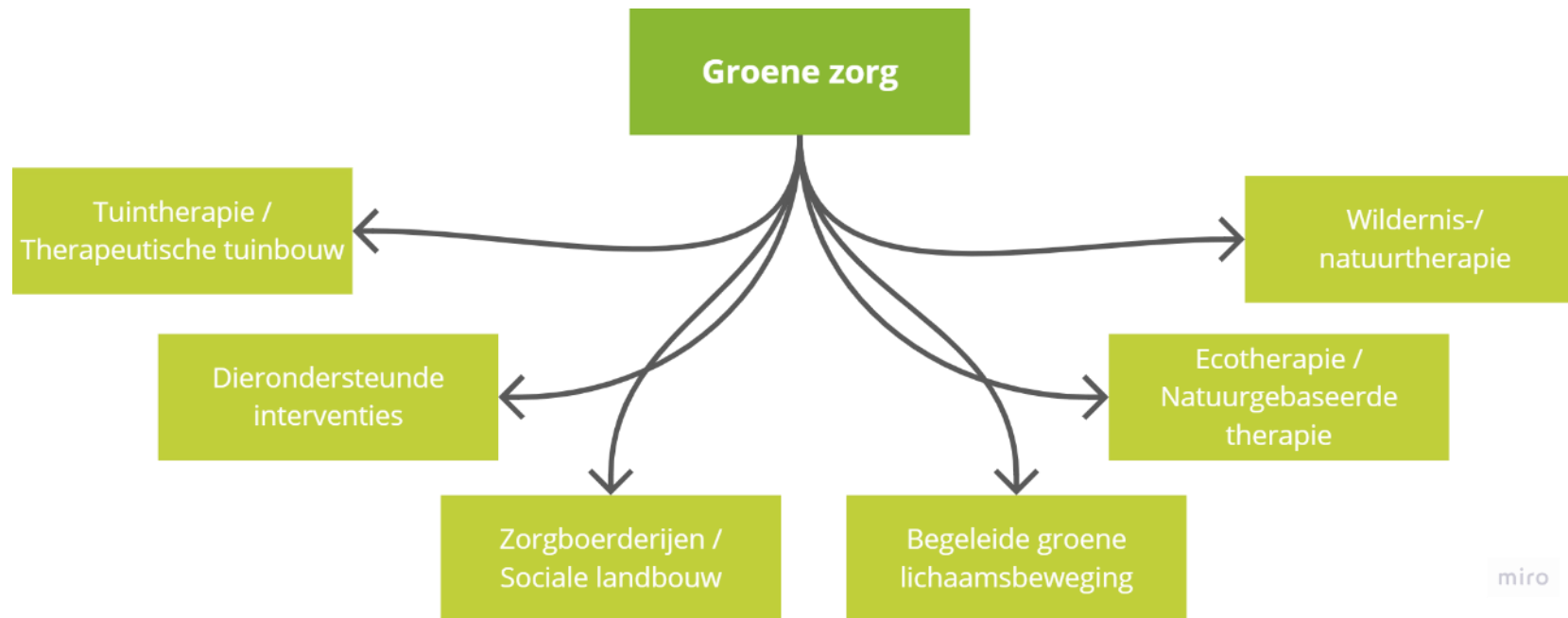
Vandaag leven en zorgen we steeds verder weg van dat natuurlijke evenwicht.

Groene Zorg sluit aan bij een groeiende evidentie dat contact met natuur het herstel bevordert.

▲ Wat is **groene zorg** vandaag?

Groene zorg (Green Care) verwijst naar het doelbewust inzetten van natuurlijke elementen zoals planten, dieren en landschappen om activiteiten te organiseren die het welzijn en de gezondheid van mensen bevorderen (*Annerstedt & Währborg, 2011, p. 372*).

▲ Sociale landbouw – zorg op de boerderij

Steunpunt Groene Zorg vzw

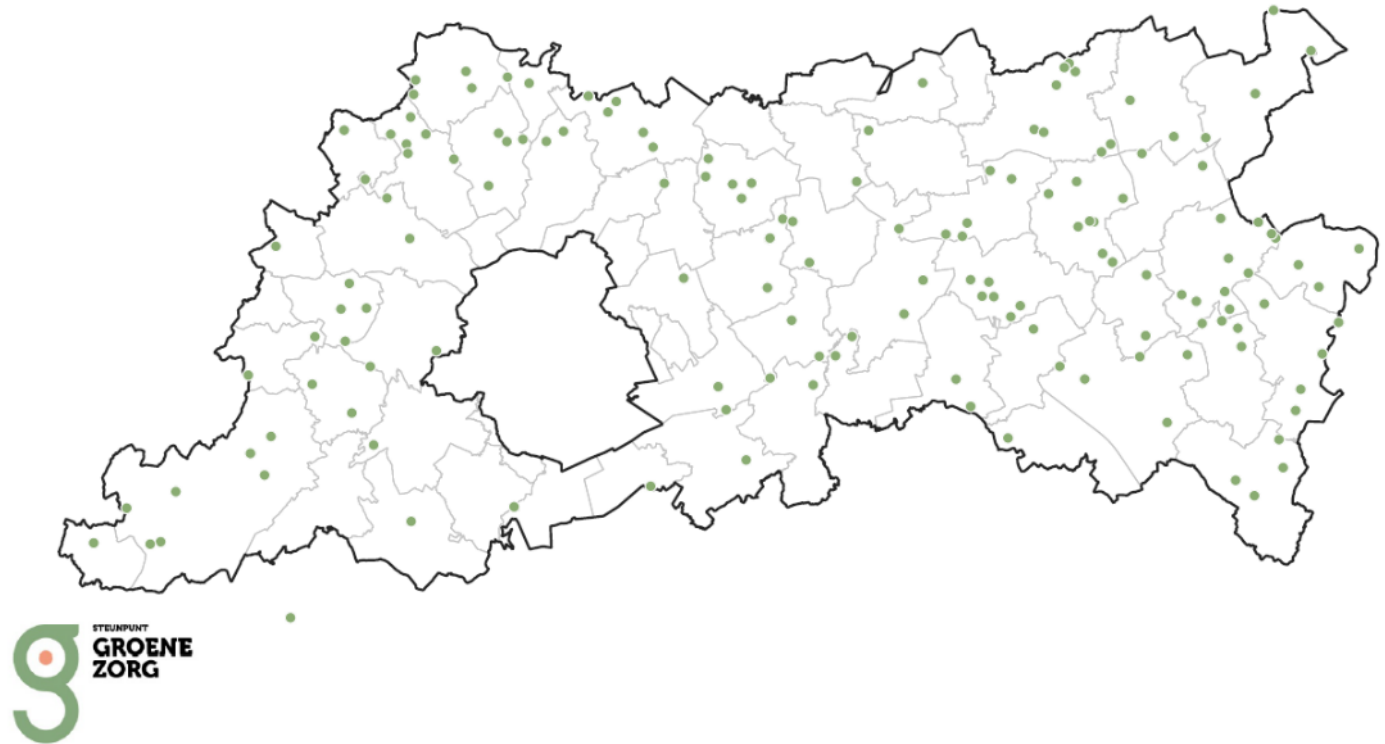
= toegangspoort tot 1000 actieve zorgboerderijen in Vlaanderen, 672 voor doelgroep Burn-out.

Divers aanbod,
op maat van zorggast (interesses, noden)

www.groenezorg.be

www.zorgboerderijenvlaanderen.be

Actieve zorgboerderijen
in provincie Vlaams-Brabant

▲ Van visie naar programma

🌱 Vanuit een vaststelling:

De nood aan herstel en verbinding groeit, terwijl waardevolle initiatieven zoals zorgboerderijen te weinig structurele steun krijgen.

💡 Vanuit een overtuiging:

De natuur kan een actieve rol spelen in herstel maar we moeten dat bewijzen, structureren en ondersteunen.

🤝 Vanuit een samenwerking:

De Stichting Terre de Vie bracht in 2022 partners samen om de kracht van sociale landbouw wetenschappelijk te onderbouwen en duurzaam te verankeren.

▲ Een multidisciplinair netwerk

Een collectief van zorgprofessionals, mensen uit het veld, experts in gezondheid en geëngageerde stichtingen.

Saskia Decuman
Adviseur / Expert Arbeidsre-integratie,
Dienst Uitkeringen, RIZIV

Prof. Marc Mormont
Emeritus hoogleraar Sociologie,
Universiteit Luik

Dr. Stéphan Claes
Hoogleraar Psychiatrie,
hoofd van de Onderzoeksgroep
Psychiatrie, KU Leuven

Prof. Hans Keune
Hoogleraar / Senior onderzoeker,
Leerstoel Zorg & Natuurlijke Leefomgeving,
Universiteit Antwerpen

Dr. Benoît Gillain
Hoofd dienst Psychiatrie,
Clinique Saint-Pierre Ottignies

Véronique Monnart
Referente Sociale Landbouw,
GAL Parc Naturel des Plaines de l'Escaut

Willem Rombaut
Beleidsadviseur,
Steunpunt Groene Zorg vzw

▲ De drie pijlers van het programma

1. Doen Pilotproject

Samenwerking met bestaande structuren in de sociale landbouw om **een begeleid traject** te ontwikkelen voor mensen die langdurig arbeidsongeschikt zijn door burn-out of depressie. Deelnemers worden door hun arts of psycholoog doorverwezen en gevolgd tijdens hun herstelproces op de boerderij.

2. Meten Impactmeting

Via het pilotproject meten en onderbouwen we **het effect van landbouwzorg** op het welzijn en de werkmotivatie van de deelnemers, samen met KU Leuven (HIVA).

3. Delen Communicatie

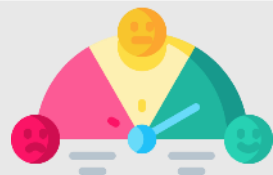
We maken de resultaten zichtbaar, **brengen actoren samen** (zorg, beleid, wetenschap, media) en vergroten de bekendheid van Groene Zorg als volwaardig zorgmodel.

▲ Wat zegt het onderzoek?

Structuur en ritme

Deelnemers ervaren dat de regelmaat van het boerderijwerk helpt om opnieuw een dagstructuur op te bouwen. Die structuur werkt door, ook op dagen dat ze niet op de boerderij zijn.

Eigenwaarde en zingeving

Het gevoel weer iets te kunnen betekenen binnen een gemeenschap geeft nieuwe energie. Waardering van de zorgboer(in) en tastbare resultaten van het werk herstellen het zelfvertrouwen.

Verbinding met natuur en lichaam

Het fysieke werk en het contact met aarde, planten en dieren helpen deelnemers om in het hier en nu te blijven. Ze ervaren rust en voldoening in de seizoenen en het directe resultaat van hun inspanningen.

Sociale steun en veilige omgeving

Het contact met anderen doorbreekt het isolement. De warme, laagdrempelige sfeer zonder prestatiedruk wordt ervaren als essentieel voor herstel.

▲ Internationale evidentie

Zorgboerderijen: erkend en terugbetaald in verschillende landen

400 boerderijen

10.200 deelnemers / week

1.200 boerderijen

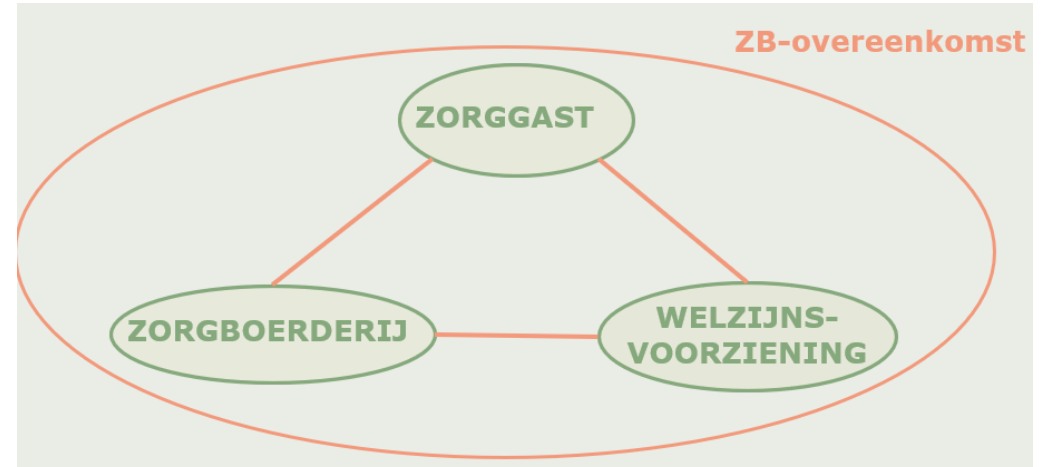
30.000 deelnemers / jaar

▲ Hoe verloopt een traject?

Kwaliteitskader Steunpunt Groene Zorg vzw

+ inbedding in een ruimer zorgtraject

+ samenwerking

Hoe aanmelden?

Professionele aanmelder zal het **traject opvolgen** : <https://app.groenezorgaanmelding.be/>

Professionele aanmelder levert **enkel voorschrift** af : [Voorschrift MetBOnaarZB.docx](#)

<https://groenezorg.be/zorgboerderij-zoeken/naar-zorgboerderij-met-burn-out>

Administratief?

Modelovereenkomst : via consulent Steunpunt Groene Zorg vzw

Beleidsdoel en toekomst

Groene Zorg structureel verankeren als een vernieuwende aanpak voor mensen in langdurige arbeidsongeschiktheid door burn-out of depressie.

- ✓ De meerwaarde wetenschappelijk aantonen (onderzoek KU Leuven – HIVA)
- ✓ De erkenning en samenwerking met het RIZIV en de overheden versterken
- ✓ Een duurzame samenwerking tussen zorg, beleid en landbouw opbouwen

Conferentie in Februari 2026:

Eerste resultaten van de HIVA-KU Leuven-studie, pilootprojecten en toekomstperspectieven voor integratie in de gezondheidszorg

Wil je meer weten of meewerken aan het programma Groene Zorg?

www.soinsverts-groenezorg.be

sylvia.spelmans@soinsverts-groenezorg.be

**Bedankt voor jullie
aandacht!**

Zijn er nog vragen?

